

شهرسازی ایرانی و اسلامی

مؤلف: علیرضا فدوی اردکانی

www.ketab.ir

انتشارات زر نوشت

تهران - ۱۳۹۹

سرشناسه	:	فدوی اردکانی، علیرضا، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	:	شهرسازی ایرانی و اسلامی / نویسنده: علیرضا فدوی اردکانی.
مشخصات نشر	:	تهران: زرنوشت، ۱۳۹۹.
موضوعات: ظاهری	:	۱۲۲ ص.
شماره	:	۴ - ۱۸ - ۷۲۷۹ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌دهی	:	فنیای مختصر
یادداشت	:	فهرست‌نویسی کامل این اثر در وبگاه http://opac.nlai.ir در دسترس است.
شماره کتابشناسی	:	۶۱۲۷۹۷

انتشارات زرنوشت

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی،
کوچه مهدی‌زاده، شماره ۲۷، واحد ۱۹
تلفن: ۰۹۰۲۴۸۶۸۹۵۶ - ۶۶۴۷۹۶۱۵ - ۶۶۴۳۵۶۳۷

شهرسازی ایرانی و اسلامی

نویسنده: علیرضا فدوی اردکانی

• چاپ اول: ۱۳۹۹ • شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه • ناشر: زرنوشت

شابک: ۴ - ۱۸ - ۷۲۷۹ - ۶۲۲ - ۹۷۸

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

تمامی حقوق محفوظ است.

فهرست

فصل اول کلیات ۷

۹..... مقدمه

فصل دوم مبانی نظری ۱۹

۲۱..... ۲-۱- مقدمه

۲۲..... ۲-۲- شهر و نظریه‌های انتماء

۲۶..... ۲-۳- معماری اسلامی و شهرهای بزرگ آن

۲۶..... ۲-۳-۱- درآمد

۲۶..... ۲-۳-۲- برخی از نمادهای معماری اسلامی: گنبد، طاق، امام یا انسان کامل، احجام کروی،

۲۹..... محراب، نور و رنگ، دایره

۳۰..... ۲-۳-۲-۳- مفهوم امام یا پیشوا

۳۰..... ۲-۳-۲-۴- نور و رنگ

۳۱..... ۲-۳-۲-۵- احجام سه گانه‌ی کروی

۳۲..... ۲-۳-۲-۶- دایره

۳۲..... ۲-۴- مباحثی در علوم رفتاری و روانشناسی محیط

۳۲..... ۲-۴-۱- پدیدار شناسی

۳۳..... ۲-۴-۲- مفهوم مکان

۳۴..... ۲-۴-۳- هویت مکان

۳۵..... ۲-۴-۴- حس مکان

۳۶..... ۲-۴-۵- حس لامکانی یا احساس بیمکانی

۳۷..... ۲-۴-۶- حافظه‌ی جمعی

۳۷..... ۲-۴-۷- خرد جمعی

- ۲۸-۲-۴-۸- شعور و حافظه‌ی جمعی..... ۳۸
- ۲-۵- وجه سوم در هستی: ماده، انرژی و "شعور"..... ۳۹
- ۲-۵-۱- نظریه‌ی شعور..... ۳۹
- ۲-۵-۲- پزشکی هومیوپاتی..... ۴۱
- ۲-۶- استفاده از نظریه‌ی شعور و تشریح شعور در حوزه‌ی کلام..... ۴۲
- ۲-۶-۱- شعور در کلام..... ۴۲
- ۲-۶-۲- شعور مثبت و منفی..... ۴۳
- ۲-۶-۳- تشعشع در کلام..... ۴۴
- ۲-۶-۴- تشعشع شعوری..... ۴۵
- ۲-۶-۵- شارژ شعوری..... ۴۵
- ۲-۶-۶- روح جمعی..... ۴۶
- ۲-۶-۷- شواهد تذکر به "روح جمعی" در قرآن..... ۴۷
- ۲-۶-۸- شواهدی مبنی بر وجود تاملی نسبت به مباحث شعور و تشعشع شعوری در فرهنگ اسلامی..... ۴۹
- ۲-۷- نقد و بررسی مباحث روانشناسی مکتبی: منظر شعور..... ۵۰
- ۲-۷-۱- معماری، هرمنوتیک، شعور و القای حس و معنا در ناخودآگاهی..... ۵۰
- ۲-۷-۲- جمع‌بندی مختصر از نظریه‌های پدیدارشناسی در خصوص روانشناسی محیط..... ۵۲
- ۲-۷-۳- تحلیل ماهیت حس مکان و حس تعلق به اجتماع از منظر شهر..... ۵۲
- ۲-۷-۴- حس تعلق به مکان در شهرهای قدیمی و شهرهای مدرنی..... ۵۵
- ۲-۸- تاملی بر شهرسازی در جهان اسلام از منظری نو و از بُعد شعور..... ۵۸
- ۲-۸-۱- درآمد..... ۵۸
- ۲-۸-۲- شهرسازی اسلامی در سیره‌ی پیامبر اکرم (ص)..... ۵۹
- ۲-۸-۳- شهرسازی اصفهان، تجلی نمونه‌های از شهرسازی ایدئولوژیک ایرانی-اسلامی..... ۶۲
- ۲-۹- تعاریف و مفاهیم..... ۶۴
- ۲-۹-۱- تعریف فرهنگ..... ۶۴
- ۲-۹-۲- ریشه‌ی مفهومی "شهر-فرهنگ"..... ۶۴
- ۲-۹-۳- تعریف مدل "شهر-فرهنگ"..... ۶۵

- ۴-۹-۲- تعریف "میدان شعوری" ۶۶
- ۵-۹-۲- نقش میدان شعوری در شکل‌گیری کائنات و علت جاذبه‌ی اجرام سماوی در قرآن ۶۶
- ۶-۹-۲- اهمیت میدان شعوری فضا-زمان در سرنوشت شهرها و حوادث طبیعی ۶۸
- ۱۰-۲- پایداری و مفهوم آن ۷۰
- ۱-۱۰-۲- پیدایش مفهوم پایداری ۷۰
- ۲-۱۰-۲- توسعه‌ی پایدار ۷۰
- ۳-۱۰-۱- ابعاد توسعه‌ی پایدار ۷۱
- ۱-۱۰-۳-۱- پایداری اکولوژیکی ۷۱
- ۲-۱۰-۳-۲- پایداری اجتماعی ۷۲
- ۳-۱۰-۳-۳- پایداری اقتصادی ۷۲
- ۴-۱۰-۲- پایداری معنوی در فرهنگ قرآن ۷۲
- ۱۱-۲- اصول پیشنهادی شهرخس، در جهت هویت بخشی ایرانی-اسلامی به مجتمعه‌های زیستی ۷۴
- ۱-۱۱-۲- جمعگرایی در اجتماع فرهنگی در جهت رواج فرهنگ اجتماع محور ۷۴
- ۲-۱۱-۲- قانونگرایی در بافت و ساخت شهر از طریق جایگزاری کاربریهای عمومی در نقاط متراکم مجتمعه‌های زیستی در جهت ایجاد یک میدان شعوری ۷۵
- ۳-۱۱-۲- قدس‌سازی بار تشعشی نقاط قانون شهر ایجاد محیط ارزشی در هسته‌ی مرکزی شهر با انعکاس این مفاهیم در میدان شعوری ۷۵
- ۴-۱۱-۲- برنامه‌ریزی سیستمی شهر در جهت ایجاد یک منوال از بُعد شعوری، کالبدی و اجتماعی ۷۶
- ۵-۱۱-۲- عدم تفکیک "فرد" از "اجتماع"، مسئولیت افراد در نبال سرنوشت جامعه و تشویق به مشارکت عمومی ۷۷
- ۶-۱۱-۲- حفظ و ترویج آداب و رسوم اجتماعی-عقیدتی که به صورت عمومی برگزار میشود و لزوم فضاهایی در مراکز زیستی برای انجام این امور ۷۸

فصل سوم ۷۹

- ۲-۴- تحلیل ساخت و بافت شهر خوی از منظر ویژگیهای شهر اسلامی ۸۱

- ۸۱-۴-۲-۱- کانون گرایی در بافت و ساخت شهر.....
- ۸۲-۴-۲-۲- کاربری مسجد.....
- ۸۴-۴-۲-۲- کاربری تجاری (بازار).....
- ۸۶-۴-۲-۳- کاربری آموزش عالی (مدرسه).....
- ۸۷-۴-۲-۴- محلات شهری.....
- ۸۹-۴-۲-۵- کاربریهای فرهنگی-هنری.....
- ۹۱-۴-۵- اقدامات انجام شده در خصوص تلاش برای هویت بخشی ایرانی-اسلامی به شهر.....
- ۹۳-۴-۶- تحلیل ویژگیهای شهر خوی از نقطه نظر اصول شش گانهی "شهر-فرهنگ".....
- ۹۳-۴-۶-۱- جمعگرایی، اجتماع و تلاش در جهت رواج فرهنگ اجتماع محور.....
- ۹۳-۴-۶-۲- کانونگری در بافت و ساخت شهر از طریق جایگزاری کاربریهای عمومی در نقاط متراکم مجتمعهای زیست در جهت ایجاد یک میدان شعوری قوی.....
- ۹۳-۴-۶-۳- قدسیسازی بار شهری، باط کانونی شهر و ایجاد محیط ارزشی در هستهی مرکزی شهر.....
- ۹۴-۴-۶-۴- برنامه‌ریزی سیستمی شهر در جهت ایجاد یک کل واحد از بُعد شعوری، کالبدی و اجتماعی.....
- ۹۵-۴-۶-۵- عدم تفکیک "فرد" از "اجتماع"، مسئولیت افراد در قبال سرنوشت جامعه و تشویق به مشارکت عمومی.....
- ۹۶-۴-۶-۶- حفظ و ترویج آداب و رسوم اجتماعی-عقیدتی، به دورت عمومی برگزار میشود و لزوم فضاهایی در مراکز زیستی برای انجام این امور.....
- ۹۷-۴-۷- جمع بندی.....

فصل چهارم: ۹۹

- ۱۰۱-۵-۱- مقدمه.....
- ۱۰۲-۵-۲- آزمون فرضیه ها.....
- ۱۰۲-۵-۲-۱- فرضیهی اول.....
- ۱۰۳-۵-۲-۲- فرضیهی دوم.....
- ۱۰۴-۵-۳- بحث و نتیجه‌گیری.....
- ۱۰۹-منابع و مأخذ.....